

Diagnostika podle jazyka

velmi důležitá

jazyk je místem otevření čchi srdce, ale též vnějším projevem sleziny

k jazyku mají vztah všechny meridiány

povlak jazyka odráží energetické přeměny v organismu (zvl. čchi žaludku)

tělo jazyka je spíše odrazem stavu krve, napadení těla svědčí o hlubším postižení

normální jazyk - je lehce červený, vlhký a lesklý, pružný a pohyblivý, s tenkým bílým povlakem

kořen jazyka - dolní ohniště - ledviny

střed jazyka - střední ohniště - slezina a žaludek vlevo, játra a žlučník vpravo

špička jazyka - horní ohniště - srdce a plíce

A. Povlak jazyka

I. barva povlaku

při postižení vnějšího původu přechází barva povlaku postupně od bílé do žluté, pak do šedé a nakonec do černé (zasazení hluboké vrstvy).

bílý povlak - povrchový příznak, příznak chladu

žlutý povlak - vnitřní příznak, příznak horka

často současně s ním červený a karmínový jazyk - také příznak horka. Je-li ale jazyk se žlutým povlakem bledý velký a měkký, značí zadržení vody a vlhkosti.

šedý povlak - vnitřní příznak, syndrom vnitřního horka, vlhkosti a chladu

černý povlak - vnitřní příznak, extrémní horko nebo nadměrný chlad, kritická fáze nemoci

II. vzhled povlaku

tloušťka informuje o úrovni průniku škodlivé energie do těla

stupeň vlhkosti odpovídá množství tekutin v těle

narušený nebo tučný povlak informuje o existenci zkalené vlhkosti sleziny a žaludku

přítomnost či nepřítomnost povlaku napovídá o stavu čchi žaludku

tenký povlak - na počátku nemoci, škodlivina je na povrchu, stav pacienta není vážný

silný povlak - znamená pronikání škodliviny do hloubky těla, stav vážnější

vlhký povlak - je normální, znamená, že tekutiny v těle bez potíží obíhají

suchý povlak - svědčí o ztrátě tekutin

narušený povlak - je možno ho odstranit čištěním, vzniká vzestupem nahromaděné škodliviny z žaludku

tučný povlak - není možno jej odstranit čištěním, je velmi lepkavý, svědčí o stagnaci škodliviny (vlhké hleny, potrava)

odloupnutý povlak - zcela chybí, jazyk je čistý a naleštěný jako zrcadlo, příčinou je poškození čchi žaludku a jin

odlupující se povlak po ploškách - je projevem poškozování řádné čchi

zakořeněný povlak - není možno jej seškrabat, jako by byl srostlý s tělem jazyka, příznak plnosti a horka, svědčí o mocné čchi žaludku

plovoucí povlak - lze lehce seškrábnout, jako by byl na jazyku jen položen, svědčí o slabé čchi žaludku, nedostatečnosti a chladu

B. Tělo jazyka

I. barva

bledě bílá - nedostatek jangu, chlad, nedostatek krve

červená - horkost z nadbytku škodliviny anebo nedostatku jinu

šarlatová - oheň, horko proniklo do úrovně vrstvy výživy a krve, chron. choroby

nařezaná - stagnace čchi a krve, tečkovitá krvácení - krevní stáza

II. Tvar jazyka

1. velký a široký

- bledý : nedostatečnost jang sleziny a ledvin, hromadění vody
- červený : stagnace energie a krve z nadměrného horka srdce a sleziny
- zelenofialový : toxiny ve středním ohništi

2. zašpičatělý a štíhlý (krev a jin jsou v nedostatku)

- bledý : nedostatek krve a čchi
- suchý a šarlatově červený : oheň z nedost. jin nebo spotřebování tekutin

3. s trhlínami (nedostatek tekutin a krve, někdy i u zcela zdravých)

- šarlatový : horko
- bledý : nedostatek krve

4. s otisky zubů (nedostatečnost sleziny, akumulace vlhkého chladu)

5. ztuhlý (nemoci z horka, hromadí se kalné hleny)

6. ochlablý (vážené poškození čchi, krve a tekutin)

7. chvějící se jazyk (nedostatek čchi a krve nebo neklid ohně jater)

8. vyčnívající jazyk mezi rty nebo vysunující a zasunující se jazyk (horko v srdci a slezině)

9. vychýlený jazyk (mrtvice)

10. zatažený jazyk, zkrácený - známka velmi vážné choroby.